

vidi da se radi o neposrednom konkurentu tuženika u poslu zbog kojeg je došlo do spora, arbitraža bila dala takvu težinu da bi ona djelovala na donošenje povoljnije odluke na tužitelja.

Treba istaknuti da je tuženik protiv svakog tužiočevog dokaza pred ovim sudom ponudio pismeni protudokaz. Budući da u postupku za poništaj arbitražne odluke sud ne ulazi u meritum stvari preko granica određenih formalnopravnim propisom, tj. preko granica ocjene da li sadržaj dokaznih isprava upućuje na zaključak da bi one mogle djelovati na povoljniju odluku, sud nije utvrdjivao u kojoj su mjeri tuženikovim protudokazima pobijani tužiteljevi dokazi.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 30.VI 1967.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Franjo Gložinić, Ante Dumičić

Željeznički saobraćaj - Odgovornost za smrt i tjelesne povrede osoba prilikom manevriranja na stanicama - Za nepoduzimanje HTZ mjera prilikom manevriranja kompozicija vlakova na stanicama odgovorno je ono željezničko transportno poduzeće o čijoj se stanici radi - Uz ovu odgovornost postoji i odgovornost željezničkog transportnog poduzeća čije osoblje nije poduzelo propisane HTZ mjere

Tužitelj je Komunalna zajednica osiguranja, a tuženik je Željezničko transportno poduzeće, Zagreb. Tužitelj navodi da je prilikom manevriranja kompozicije vlaka na jednoj stanici, koja se nalazi na teritoriju tuženika, jedna radnica bila tjelesno povrijeđena, čime je za tužitelja nastala šteta, pa tužbom traži njenu naknadu. Među ostalim razlozima kojima se tuženik brani navodi i prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije, jer da je za nesreću krivo osoblje drugog željezničko-transportnog poduzeća, a ne njegovo.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev iz razloga da nema sigurnih dokaza da je do nesreće došlo krivnjom tuženikovih osoba, jer nijedan od saslušanih svjedoka ne tereti tuženika.

Povodom tužiteljeve žalbe drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu, i tuženika obvezao na naknadu štete iz slijedećih razloga:

Iz provedenih dokaza proizlazi - a to nije ni sporno među strankama - da je na I kolosijeku stajao vagon u

kojemu se nalazila povrijeđena vršeci istovar robe. Manevar je vršen tako da je lokomotiva odbacila otkvačene vagona na I kolosijek bez zaštitne mjere, tj. bez postavljanja "papuče", te su tako odbačeni vagoni svom snagom udarili u vagon u kojem se nalazila povrijeđena.

U tom pogledu slažu se iskazi saslušanih svjedoka, ali se razlikuju u tome što jedni (radnici ŽTP Sarajevo) tvrde da se manevriranje imalo izvršiti na III kolosijek, a da je skretničar neočekivano skrenuo vagona na I kolosijek. Drugi (radnici tuženika), a posebno otpravnik vlakova tvrde da je on dao nalog da se vagoni postave na I kolosijek.

Iz iznesenih utvrđenih činjenica slijedi u svakom slučaju da su propuštene HTZ mjere kako po čl.2 Općeg pravilnika o HTZ mjerama, jer zaposleni radnici nisu bili zaštićeni od nesretnih slučajeva, a tako i po posebnom Pravilniku o HTZ mjerama pri radu privrednih organizacija Zajednice JŽ. Ovaj specijalni pravilnik u čl.50 naročito propisuje da se manevriranje mora vršiti oprezno, da ne bude ugrožena sigurnost saobraćaja, službenika i drugih osoba. U čl.51 posebno se propisuje da vozila moraju imati ispravne kočnice, i da se pri odbacivanju kola moraju upotrijebiti papuče ili ustavljači.

Prema izloženome HTZ mjere nisu poduzete, te se samo postavlja pitanje da li je za to odgovorno stanično osoblje, i da li je konzekventno tome osnovan prigovor promašene pasivne legitimacije.

Po nalazu ovoga žalbenog suda već iz prirode same stvari logički proizlazi da je u prvom redu stanično osoblje odgovorno u slučaju propuštanja HTZ mjera. Pri tome treba uzeti u obzir i okolnost da treća osoba u većini slučajeva i ne zna te ne može ni utvrditi čije je osoblje učestvovalo pri manevriranju.

Međutim pravilnost ovoga stajališta potvrđuju i postojeći propisi. Tako čl.42, st.1 cit. Pravilnika o HTZ mjerama pri radu privrednih organizacija Zajednica JŽ predviđa da saobraćajnom službom smiju upravljati isključivo za to određene osobe koje snose i "punu odgovornost za pravilno vršenje službe". Prema saobraćajnom pravilniku JŽ manevriranje naredjuje otpravnik vlakova (čl.30, tač.6), te je on dužan da manevriranje nadgleda u pogledu pravovremenog izvršenja. Prema tome upravo on je osoba koja upravlja manevriranjem u smislu čl.42, st.1 cit. Pravilnika.

Nadalje iz čl.7 Saobraćajnog pravilnika slijedi da je održavanje reda, sigurnost saobraćaja i osoba na

stanicama..... dužnost onoga osoblja kome je povjereno vršenje i nadzor saobraćajne službe (tač.1, čl.7). Prema propisima toga Pravilnika koji se tiču manevriranja (čl.30 i sl.) manevriranje naređuje otpravnik vlakova. On je dužan manevriranje nadgledati u pogledu pravovremenog izvršenja. Prema tač.10 istoga člana manevriranjem "neposredno rukovodi i nadzire ga rukovodilac manevra". Obojica spadaju u stanično osoblje prema definiciji koju daje čl.1, tač.4 cit. Saobraćajnog pravilnika. Prema tome očito je da eventualne pogreške kod manevriranja odnosno nepoduzimanje HTZ mjera terete tuženika. Valja još navesti da je u tač.11, čl.30 cit. Saobraćajnog pravilnika predviđeno da u stanicama gdje ne postoji poseban rukovodilac manevra, dužnost istoga vrši vlakovodja. Međutim u ovom slučaju, kako je izričito propisano, otpravnik vlakova naređuje i nadgleda izvršenje manevra. On daje naročito vlakovodji raspored manevra, upute kako se manevar ima izvršiti, na kojim kolosijecima itd. Prema tome i u ovakvim slučajevima za propust HTZ mjera odgovornost snosi tuženik kako po čl.42 specijalnog Pravilnika o HTZ mjerama kod JŽ, a tako i po tač.1, čl.7 Saobraćajnog pravilnika. Ukazuje se na to, iako to prema izloženom ne bi bilo odlučno, da bi iz provedenih dokaza sa stanovitom vjerojatnošću slijedilo da je u konkretnom slučaju otpravnik vlakova direktno izdao naredjenje za manevriranje vlakovodji. Ovo slijedi iz iskaza samoga otpravnika na raspravi odnosno na ročištu kod Općinskog suda u Vinkovcima 11.X 1966, a posebno iz njegova izvještaja šefu stanice Ivankovo, u kojem je izričito naveo da je nalog za manevar dao vlakovodji, te da se ovaj još i bunio da ne može raditi jer je suviše umoran. O tome da je otpravnik vlakova dao nalog vlakovodji govori i sam vlakovodja (zapisnik u disciplinskom predmetu sastavljen u Doboju 3.XI 1964).

Prema izloženom, ukoliko i postoji pogreška odnosno propust i na strani željezničkog osoblja, tj. osoblja ŽTP Sarajevo, ova okolnost ne isključuje u konkretnom slučaju odgovornost staničnog osoblja, pa prema tome ni tuženika.

Po nalazu ovoga žalbenog suda, a bez prejudica, tuženik bi, ako smatra da je u pravu, mogao tražiti regresnom tužbom naknadu štete od ŽTP Sarajevo.

Iz svih izloženih razloga, budući da ostale okolnosti, a naročito visina tražene naknade, nisu sporne, valjalo je pobijanu presudu preinačiti i obvezati tuženika na plaćanje kao pod tač.I dispozitiva.

E.V.